

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

den daværende undervisningsminister ved sit kommissorium til CUR havde ønsket løst.

En anden ting, der skulle tages fat på, var problemerne i forbindelse med fjernelsen af EFG-lærlingenes basisårsløn. Såvel LLO som de uddannelsessøgende har stillet krav om, at denne løn snarest genindføres. Det samme blev besluttet på socialdemokratiets sidste kongres, og undervisningsministeren har så sent som forrige onsdag bekræftet, at dette stadig er socialdemokratiets politik. Kedeligt er det så blot, at det er i teorien og ikke i praktisk handling, dette kommer til udtryk.

I fru Ritt Bjerregaards kommissorium til CUR var de 16-18-åriges ungdomsydelse fremdraget som en arbejdsopgave for rådet. Såvel denne aldersgruppes situation som EFG-lærlingenes basisårsløn er to af de aller vigtigste støtteproblemer, hvis man overhovedet mener noget med lige muligheder for at få en uddannelse. Og så springer man let og elegant henover disse to fundamentale områder i et lovforslag, som man kalder en reform.

Nu er det jo ikke ved førstebehandlingen meningen, at man skal kaste sig over enkeltheder i forslaget, selv om man nok kunne have lyst til at kommentere den måde, hvorpå man deler de studerende op i grupper som de 18-21-årige, de 22-årige og de, der er over 23. Disse opsplitninger bør afskaffes, og de over 18-årige bør betragtes som voksne, selvstændige mennesker, der bør kunne eksistere uafhængigt af forældreindkomst, idet det er lige så dyrt for en 18-årig som for en 22-årig at være studerende.

Desuden finder vi det udemokratisk, at de videregående studier primært finansieres ved banklån. Det får jo til følge, at kun de unge, der kan forvente økonomisk støtte hjemmefra, tør gå i gang med en videregående uddannelse. Er det socialdemokratiets politik?

Med hensyn til udgifterne til denne såkaldte reform bliver disse anslået på grundlag af en naiv forestilling om, at dette forslag vil løse en hel del problemer. Dette holder imidlertid ikke. De uddannelsessøgende vil stadig være nødsaget til at have erhvervsarbejde i et ikke ringe omfang. Det betyder arbejdsløshedsunderstøttelse til andre. Studietiden forlænges med deraf følgende spild af offentlige ressourcer. Dette sidste har rektor for Danmarks tekniske højskole med bekymring for nylig givet udtryk for. Oven i købet

taler han om frafald, så vi i 1980'erne kommer til at mangle ingeniører. Hertil kommer de efterhånden ikke ringe beløb i millionklassen, som staten bliver nødt til at overføre til pengeinstitutternes alt andet end slunkne kasser, fordi mange unge ikke er i stand til at tilbagebetale lånebyrder på over 100.000 kr. Disse nævnte områder bliver tilsammen et formidabelt beløb, så man burde overveje, om det ikke i virkeligheden ville blive lige så billigt – eller dyrt – at give penge direkte til de uddannelsessøgende.

Generelt kan man sige, at dette forslag afslører en holdning hos SV-regeringen, hvor uddannelse gøres til et spørgsmål om investering i egen fremtid og ikke til et centralt samfundsanliggende. Liberalismen har det godt under SV-regeringen.

Idet kommunisterne finder lovforslaget uacceptabelt, har vi selv fremsat et lovforslag om Statens Uddannelsessøtte. I lovforslag nr. L 175 vil man nærmere kunne se, hvordan vi mener at en reform bør sættes i gang.

Jeg kunne godt tænke mig at få at vide, hvad socialdemokratiet har fået til gengæld for at ville lægge navn til dette lovforslag, der oven i købet først skal igangsættes om halvandet år. Kan eller vil ministeren afsløre dette?

**Ole Vig Jensen (RV):**

Med det foreliggende lovforslag ønsker regeringen at fremme en generel forbedring af uddannelsessøtten, og det kan det radikale venstre tilslutte sig. Men som vi har givet udtryk for tidligere, senest under finanslovdebatten i december, var vi indstillet på, at støtten skulle forbedres allerede her fra august 1979, og vi er stadig af den opfattelse, at det er en mulighed, som burde udnyttes. Vi stillede direkte et ændringsforslag til finansloven, som imidlertid blev nedstemt af regeringen, og derfor er der nok ikke mange chancer for at fremme tanken om at lade forhøjelsen få virkning allerede nu fra august 1979.

Jeg har forstået på den tidligere undervisningsminister, at en væsentlig grund til, at det ikke var muligt at fremrykke tidspunktet for en forbedring af uddannelsessøtten her til august 1979, var ønsket om at lægge op til en mere gennemgribende reform af hele støttemrådet. Det kunne der være megen for-